

**HONESTE  
VIVERE**  
**FUNDACJA**

**PORADNIK  
PRAWNY**

Nr 2/2019

# Prawo rodzinne





## CZY WIESZ ŻE?

**Prawo rodzinne** jest to zbiór przepisów prawnych, obowiązujących wszystkich członków rodziny. Reguluje m.in. obowiązek zachowania wierności małżeńskiej i współdziałania małżonków dla dobra rodziny, oraz obowiązek zachowania posłuszeństwa przez dzieci względem ich rodziców.

### Czym jest separacja?

Separacja to orzekany przez Sąd etap przejściowy, który może, ale nie musi, skończyć się rozwodem. Sąd podejmuje decyzję o separacji małżonków, gdy stwierdza zupełny (ale nie trwały, jak przy rozwodzie) rozkład pożycia, czyli fakt zaniku łączących ich więzi: duchowych, fizycznych oraz gospodarczych.

Jakie są skutki separacji:

- Separacja nie rozwiązuje małżeństwa. A zatem nie możesz wystąpić o powrót do poprzedniego nazwiska, ani też powtórnie wyjść za mąż.
- Powoduje rozdzielność majątkową. Od uprawomocnienia się orzeczenia przestaje istnieć między wami wspólność ustawowa i cokolwiek kupicie, będzie to stanowiło twoją (lub współmałżonka) wyłączną własność.
- Uniemożliwia dziedziczenie (chyba że na mocy testamentu).



## WIĘCEJ NA TEMAT ROZWODU

### **Czy można uzyskać rozwód jeżeli jedno z małżonków nie wyraża na niego zgody?**

Zgoda na rozwód ma największe znaczenie w przypadku, kiedy rozwodu żąda małżonek uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia. W przypadku braku zgody małżonka niewinnego rozkładu pożycia, sąd nie orzeknie rozwodu, chyba że odmowa jego zgody jest w danych okolicznościach sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. W innych przypadkach brak zgody małżonka nie ma, aż tak doniosłego znaczenia w przypadku kiedy nastąpił trwały i zupełny rozkład pożycia, nie ma widoków na utrzymanie małżeństwa, a na skutek rozwodu nie ucierpi dobro wspólnych małoletnich dzieci oraz jeżeli orzeczenie rozwodu nie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.



## WAŻNE!

- Skutkiem prawnym rozwodu jest rozwiązanie małżeństwa.
- Na zgodne żądanie małżonków Sąd zaniecha orzekania o winie.
- Sąd nie orzeknie rozwodu jeżeli żąda go małżonek wyłącznie winny rozkładu pożycia, chyba że drugi małżonek wyrazi zgodę albo, że odmowa jego zgody jest w danych okolicznościach sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.
- Konsekwencje orzeczenia o winie mają wpływ na kwestie związane z alimentami pomiędzy małżonkami.

### **Czy małżonek, który dopuścił się zdrady małżeńskiej będzie w każdym przypadku uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia małżeńskiego?**

Jeżeli małżonkowie nie zażądali zaniechania orzekania o winie, Sąd jest zobowiązany orzec, czy i który z małżonków jest winny rozkładu pożycia. Oceniane będą zachowania, które doprowadziły do rozkładu pożycia. Jeżeli zdrada nastąpiła już po powstaniu i utrwaleniu rozkładu pożycia małżeńskiego, za które odpowiedzialny jest współmałżonek, to nie stanowi ona zachowania, które mogłoby doprowadzić do przypisania winy małżonkowi, który się jej dopuścił.





## PRAWO OPIEKUŃCZE / ALIMенты / KONTAKT Z DZIEĆMI

**Władza rodzicielska nad małoletnim dzieckiem przysługuje co do zasady obojgu rodzicom w pełnym zakresie, od momentu urodzenia dziecka do dnia poprzedzającego ukończenie przez dziecko pełnoletniości.**

Kierując się jednak zasadą dobra dziecka sąd może pozbawić rodziców władzy rodzicielskiej lub władzę tę ograniczyć. Pozbawienie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej może dotyczyć jednego z rodziców lub obojga.

### **W jaki sposób uzyskać alimenty na dziecko i jakie występują z tego tytułu koszty?**

W przypadku problemów z uzyskaniem dobrowolnie płatności od rodzica na rzecz dziecka, rodzic z którym dziecko zamieszkuje może złożyć w sądzie rejonowym właściwym wg. miejsca zamieszkania dziecka pozew o alimenty. Pozew o alimenty nie podlega opłacie. Integralną część pozwu o alimenty powinien stanowić wniosek o ich zabezpieczenie. Uzasadnienie wniosku o zabezpieczenie alimentów sprowadza się wyłącznie do uprawdopodobnienia, że roszczenie o alimenty jest zasadne.

### **Czy mam prawo ubiegać się o alimenty od rodzica nie będącego moim małżonkiem?**

Obowiązek alimentacyjny obciąża rodziców dziecka. Nie ma zatem znaczenia, czy dziecko pochodzi ze związku małżeńskiego. W przypadku kiedy dziecko nie pochodzi ze związku małżeńskiego, a nie zostało dotychczas ustalone kto jest ojcem dziecka, należy w pozwie zażądać również ustalenia ojcostwa.

### **Co zrobić gdy drugi rodzic uniemożliwia lub utrudnia ustalony sądowo kontakt z dzieckiem?**

Jeżeli drugi rodzic ustalonych kontaktów nie wykonuje lub wykonuje je w sposób niewłaściwy, rodzic uprawniony do kontaktu z dzieckiem może złożyć do sądu opiekuńczego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu dziecka, wniosek o zagrożenie nakazaniem zapłaty na jego rzecz oznaczonej sumy pieniężnej za każde naruszenie obowiązku.



## WAŻNE!

### Kiedy można pozbawić rodzica władzy rodzicielskiej?

- Gdy występują zaniedbania obowiązków względem dziecka
- Gdy rodzic w sposób rażący nadużywa władzy rodzicielskiej
- Kiedy wyjazd na stałe za granicę połączony jest z brakiem zainteresowania dzieckiem
- Podczas długoletniego pobytu rodzica w zakładzie karnym lub uprawiania przestępczego procederu
- Jeśli występuje niemożność wykonywania tej władzy z powodu trwałej przeszkody np. przewlekła choroba lub choroba psychiczna.



### DO NADRZĘDNYCH ZASAD PRAWA RODZINNEGO I OPIEKUŃCZEGO ZALICZAMY:

- zasada dobra dziecka • zasada dobra rodziny • zasada monogamii
- zasada równouprawnienia kobiety i mężczyzny • zasada szczególnej ochrony rodziny i dziecka przez państwo • zasada trwałości małżeństwa

# O FUNDACJI

---

Fundacja Honeste Vivere jest ogólnopolską organizacją pozarządową z siedzibą w Warszawie. Głównym celem naszej działalności jest kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa oraz upowszechnianie wiedzy na temat wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich.

Nasze działania skierowane są m.in. do osób fizycznych, w szczególności do grup społecznych o najniższym dostępie do porad prawnych i obywatelskich.

Na terenie całej Polski Fundacja prowadzi wiele punktów, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna i/lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

---

## PO WIĘCEJ INFORMACJI ZAPRASZAMY NA:



[www.honestevivere.org](http://www.honestevivere.org)



[www.facebook.com/fundacjahonestevivere](https://www.facebook.com/fundacjahonestevivere)

### FUNDACJA HONESTE VIVERE



ul. Amałowicza – Tatarska 7,  
04-474 Warszawa



[www.honestevivere.org](http://www.honestevivere.org)



telefon: 022 379 75 92



fax: 022 349 26 20



e-mail: [kontakt@honestevivere.org](mailto:kontakt@honestevivere.org)